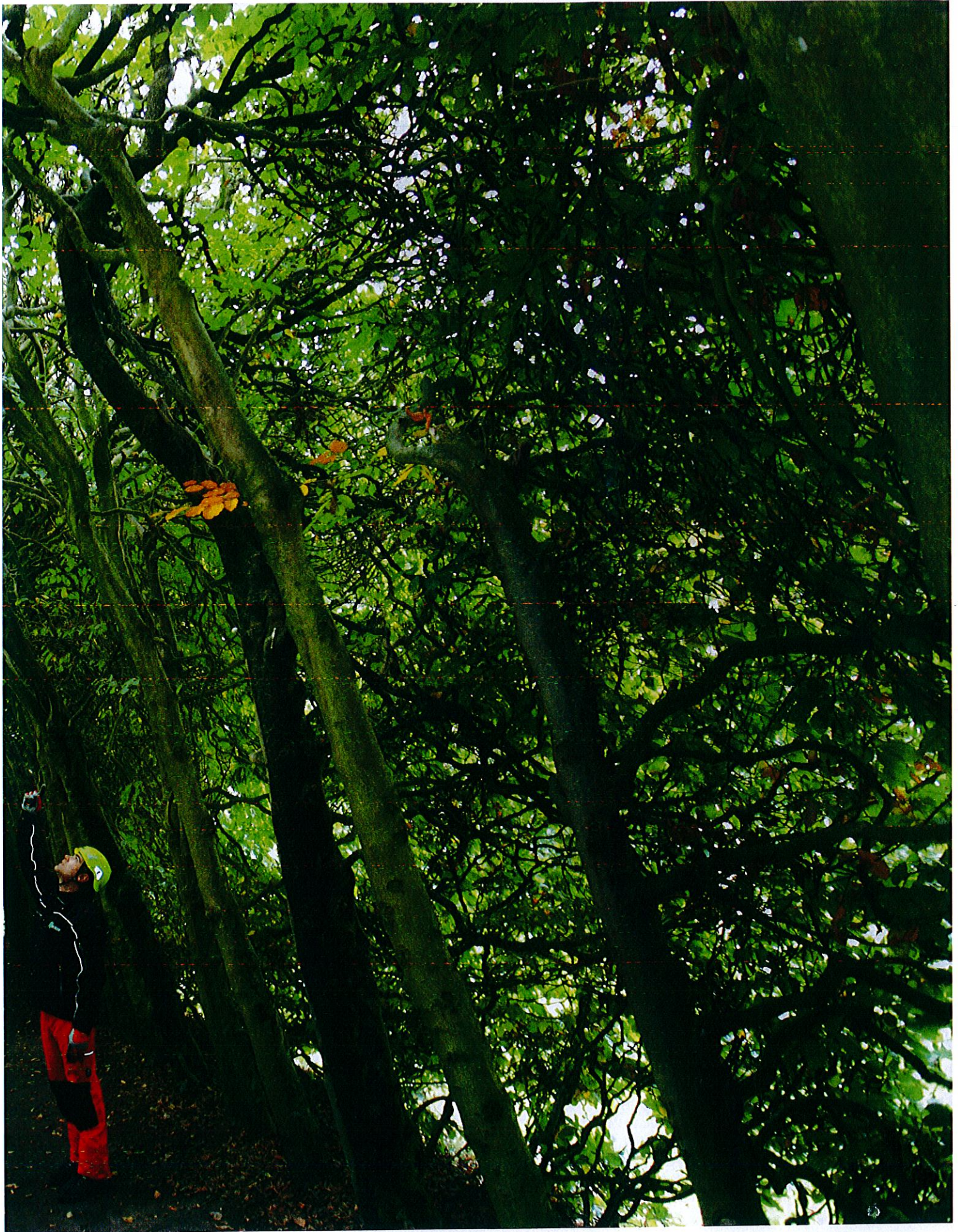

‘Wij zijn allemaal duurzaamheidswerkers’

Algemeen directeur van de Koninklijke Ginkelgroep, Wim van Ginkel, is al jaren bezig om op een of andere manier de waarde van groen een economische lading te geven. Met de scriptie van zijn medewerker Bart Dijkman is er een weg in geslagen, of in ieder geval een richting aangegeven

van hoe de groenbranche groen een economische lading te geven. Bart Dijkman studeerde als bachelor af aan de Christelijke Agrarische Hogeschool in Dronten opleiding Management en Beleid Buitenruimte met een scriptie getiteld 'Naar een economische waarde van groen'.

Wim van Ginkel

Bart Dijkman

Wim van Ginkel:

'Aan groen worden heel veel waarden toegekend. Ik noem ten eerste de maatschappelijke waarde. Men doet zijn best om deze waarde in geld uit te drukken. Het probleem hierbij is, dat we allemaal weten dat het groen maatschappelijke waarde heeft, maar het staat nergens. Het groen heeft waarde als flora en fauna, als biodiversiteit, in de zin van beleving en welbevinden, het bevordert de gezondheid, de luchtkwaliteit, de waterberging, en energiebesparing, het verhoogt de waarde van onroerend goed, bevordert Co2 afvang en geluiddemping. We maken dankbaar gebruik van deze waarden binnen het huidige thema van ons bedrijf; wij zeggen dat we duurzaam aan het vergroenen zijn. Want in wezen zijn we met het planten van een boom of een goede vaste plant, bezig om materiaal aan Nederland toe te voegen. En dat is goed voor de waarden die ik net heb opgenoemd. Mijn punt is, dat wanneer je naar al het groen in Nederland kijkt, dus ook naar het gemeentelijk groen, dat die enorme oppervlakte eigenlijk geen economische waarde heeft. Het kan je dus overkomen als groenvoorziener of hovenier, dat je een project voor een bedrag van 10.000 euro of zelfs een miljoen euro maakt, en dat wanneer je de laatste boom in de grond hebt gezet de gemeente het project niet meer al investering ziet maar als kostenpost is afgedaan. Je ziet de investering nergens meer terug op de gemeentelijke balans. De gemeente hoeft het project dus niet te onderhouden. Als in dezelfde straat een weg is aangelegd dan vind je die nog wel ergens terug en als de gemeente een gebouw neer heeft gezet dan vind je die zeker terug op de gemeente balans. Terwijl groen toch uit de zelfde pot van de belastingbetaler komt. Alleen de gemeente ziet dat blijkbaar anders. Als je daar goed over nadenkt is dat vreemd, want dat gebrek aan onderhoudsverplichting leidt ertoe dat de groenbranche noodlijdend blijft. En die is echt noodlijdend met rendementen van 1 tot 3 procent.'

Bezuinigen

'Dat komt voor een deel omdat we als branche niet in staat zijn om een economische waarde aan groen te geven. Als er morgen in een gemeente een nieuw college aantreedt en er is een wethouder verantwoordelijk voor de openbare ruimte en deze wethouder, zoals nu weer, moet bezuinigen, dan zie je op heel veel lijstjes van gemeenten nog steeds openbaar groen heel hoog staan. En dat is raar, aan de ene kant zijn we heel erg bezig om te roepen dat we duurzaam moeten vergroenen en dat groen maatschappelijke waarde heeft. Aan de andere kant bestaat er een mechanisme dat wanneer we moeten bezuinigen vanuit de algemene middelen, dat we dat op groen doen. Dat is vreemd, Bart en ik denken dat het voornamelijk komt omdat groen geen waarde heeft en dat een wethouder of beleidsmaker ongestraft kan zeggen; weet je wat we doen, dat park wat we net hebben aangelegd gaan we niet voor 100.000 euro onderhouden, maar voor 50.000 euro. Als je economisch gaat denken in termen van afschrijven dan kan dit natuurlijk niet, het is korte termijn denken en dus kortzichtig. Het gaat de belastingbetaler uiteindelijk meer geld kosten.'

Bart Dijkman:

'Wat ik gedaan heb voor mijn scriptie is vooral kijken naar hoe het groen beleefd wordt en met name de maatschappelijke kant daarvan. Nadat een park is aangelegd wil men het zo snel mogelijk vergeten en het park wordt ook niet op de balans gezet. Bestuurders noemen het dan ook een investering in maatschappelijk nut. Mijn stelling is wanneer je een park wel op de balans zou zetten, dus je zou er wel een economische waarde aan toekennen, dan ben je er als de dood voor dat de economische waarde terug zou lopen. Je wilt de waarde op zijn minst vasthouden en nog liever uitbouwen naar een grotere waarde.'

Een kort resumé van de scriptie van Bart Dijkman.

'NAAR EEN ECONOMISCHE WAARDE VAN GROEN, EEN ONDERZOEK NAAR EN ANALYSE VAN DE WAARDE VAN GROENVOORZIENINGEN VAN GEMEENTEN'

In Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen kapitaalgoederen in economisch en maatschappelijk nut. In Duitsland wordt hier tussen echter geen onderscheid gemaakt, en worden alle kapitaalgoederen opgenomen op de balans. Hierdoor wordt het geïnvesteerde kapitaal zichtbaar op het eigen vermogen. Een belangrijke bijdrage in het vaststellen van de waarde van de zogenaamde 'groene' kapitaalgoederen is het onderzoeksproject dat is uitgevoerd door de hogeschool in Osnabrück.

Professor Ing. Martin Thieme-Hack, Professor Dr. Jens Thomas en Ing. Eva Güse hebben begin 2009 hun 'hulpprogramma voor de waardering van openbaar groen als activa' afgerond. Zij hebben dit hulpprogramma ontwikkeld met behulp van subsidie vanuit de overheid. In het hulpprogramma is een zogenaamde objectcatalogus opgenomen waarin richtinggevende waarden zijn beschreven. De waarden zijn gebaseerd op basis van kosten voor de grond, het plantmateriaal, loon, overhead en eventuele indexeringen.

Om in te kunnen spelen op de plaatselijke omstandigheden per gemeente zijn per object een drietal eigenschappen weergegeven. De eigenschappen zijn de volgende: eenvoudig, normaal of gedifferentieerd. Nadat de waardebepaling van de kapitaalgoederen is gedaan en de activa is geactiveerd op de balans, kan gestart worden met afschrijven. Het kenmerk van dit hulpprogramma is dat op een eenvoudige wijze de waarde van het kapitaalgoed kan worden berekend. Vervolgens kunnen hierop ook weer vervangingsinvesteringen of aanpassingen op de openbare ruimte worden gemaakt. Daarnaast kan er aan de hand van de verkregen waardebepaling een gesprek plaatsvinden tussen politici en beheerders waarbij doelstellingen kunnen worden opgesteld.

De investeringen die in het verleden zijn gedaan blijven zichtbaar in de balanspositie, en er zullen afschrijvingen worden gedaan...

CONCLUSIE

De conclusie is dat groen oplossingen biedt voor diverse maatschappelijke opgaven. De maatschappelijke waarde van groen is die van zorg voor onze omgeving die door zowel overheden, bedrijfsleven en wetenschap op velerlei manieren wordt gepromoot.

Het bepalen van een economische waarde van groen is echter binnen de huidige wet- en regelgeving niet toegestaan. Een investering in groen genereert geen geld en wordt gezien als kostenpost waar je zo snel mogelijk vanaf moet. Mocht activering van het geïnvesteerde vermogen in groen wel plaatsvinden dan zal dit diverse voordelen hebben. Men wordt zich bewust van de waarde van het groen en het bedrag dat nodig is om deze waarde te behouden. Daarnaast zal men te allen tijde een waardevermindering van het verworven kapitaalgoed proberen te voorkomen. Een waarde vermindering heeft namelijk een direct gevolg voor de rijkdom van gemeenten, provincies en rijksoverheid.

Goed uitgevoerd onderhoud is dus gewenst en bezuinigingen hierop zijn onbespreekbaar. Met het niet toekennen van een economische waarde aan groen vernietigen overheden miljarden per jaar aan kapitaalgoed. Op grote schaal vindt kapitaalvernietiging plaats. Willen we dat beleid een halt toeroepen dan dienen wij, als groenbranche, te zoeken naar een proactieve benadering van gemeenten, provincies en het Rijk.

Voorwaarde voor een succesvol eindresultaat is dat we enerzijds overtuigen en anderzijds oplossingen aandragen. Dit alles heeft tot doel een omgeving te creëren die van grote waarde is voor onze samenleving. Niet langer zal het groen als kostenpost worden gezien en er zal geen verloedering van onze groenruimte plaatsvinden.'

Bart Dijkman:

'Volgens de 'Osnabruck-methode' zou je, als je de kaart van een stad hebt en je hebt de juiste gegevens, de waarde achter 'groen' kunnen zetten. Dan weet je: dit is ons uitgangspunt. Men vertelde mij dat men dit in de stad Hamburg heeft gedaan en daar uitkwam op een waarde van het groen van 4 miljard euro!'

Wim van Ginkel:

'Als je deze lijn doortrekt en je loopt een tuin in, dan zou je kunnen kijken wanneer is die tuin aangelegd, hoe is het onderhoud en wat is dus de waarde. In feite doen we dat wel met de keuken en badkamer als het huis wordt getaxeerd. Dan zeg je ook het huis is meer waard als het goed onderhouden is.'

Bart Dijkman:

'Je zou kunnen zeggen: een bepaalde tuin heeft zoveel gekost bij aanleg, en gezien de afschrijving is de tuin nu zoveel waard. Je zou ook kunnen stellen: die tuin heeft ooit zoveel gekost, wat is er nu nodig om de tuin weer terug te brengen naar de oorspronkelijke waarde. Stel je voor: een tuin is aangelegd voor 50.000 euro en is nu 40.000 euro waard. Er blijkt 5000 euro nodig te zijn om de tuin naar een waarde van 60.000 euro te trekken. Dan breek je voor jezelf de markt open!'

Wim van Ginkel:

'Wij merken nu dat het duurzaam vergroenen bij iedereen die zich met de buitenruimte bezig houdt steeds populairder wordt. Je bent ineens interessant voor groepen die je in het verleden moeilijk kon bereiken, zoals architecten en projectontwikkelaars. Als je alleen al naar daken kijkt, als je ziet wat daarin in groen wordt geïnvesteerd, dat is niet te vergelijken met wat er nu op de grond gebeurt.'

Bart Dijkman:

'Als ik ergens vertel dat ik in 'groen' doe, heb ik direct de aandacht. De aandacht voor groen is nog nooit zo groot geweest.'

Wim van Ginkel:

'Als er geen groen is, kunnen wij als mensen niet functioneren. Wij hebben dat verhaal over de economische waarden en het rekenmodel aanvankelijk voor ons zelf willen houden, maar de hele branche heeft belang bij dit verhaal. Wij moeten op een andere manier gaan denken als branche. Alle mensen die werken in de buitenruimte zijn in feite allemaal duurzaamheidwerkers. Of je nu papier prikt, maait, of aanplant, dat maakt niet uit. Als alle duurzaamheidwerkers morgen weg zijn, kunnen wij als maatschappij niet meer functioneren. De groene revolutie komt eraan!'

Interview en foto's: Henk Dijkman

